

**Eesti Masinatööstuse Liidu
KUTSE ANDMISE KORD
Mehaanika ja metallitöö kutsetele**

1 ÜLDOSA

1.1 Kutse andmise kord (edaspidi kord) reguleerib järgmiste kutsete ja osakutsete andmise korraldamist:

- 1) APJ lehtmetsalli töötlemispinkide operaator, tase 4;
Osakutsed:
Lehtmetsalli APJ vesilõikepinkide operaator, tase 4
Lehtmetsalli APJ gaasi- ja plasmalõikepinkide operaator, tase 4
Lehtmetsalli APJ laserlõikepinkide operaator, tase 4
Lehtmetsalli APJ lehetöötlemiskeskuste operaator, tase 4
Lehtmetsalli APJ painutuspinkide operaator, tase 4
Lehtmetsalli APJ plastse deformeermise seadmete operaator, tase 4
- 2) APJ lehtmetsalli töötlemispinkide operaator, tase 5;
- 3) Keevitaja, tase 3;
Osakutsed:
Käsikaarkeevitaja, tase 3
Poolautomaatkeevitaja, tase 3
- 4) Keevitaja, tase 4;
Osakutsed:
Käsikaarkeevitaja, tase 4
Poolautomaatkeevitaja, tase 4
TIG-keevitaja, tase 4
- 5) Konventsionaalsetel metallilõikepinkidel töötaja, tase 3;
Osakutsed:
Freesija, tase 3
Treal, tase 3
Lihvija, tase 3
- 6) Metallilõikepinkidel töötaja, tase 4;
- 7) Metallilõikepinkidel töötaja, tase 5;
- 8) Mehhatroonik, tase 4;
- 9) Mehhatroonik-tehnik, tase 5;
- 10) Koostelukksepp, tase 3;
- 11) Koostelukksepp, tase 4;
- 12) Koostelukksepp, tase 5;
- 13) Tööriistalukksepp, tase 4;
- 14) Tööriistalukksepp, tase 5;
- 15) Roboti operaator, tase 4;
- 16) Robotitehnik, tase 5.

- 1.2 Iga kutse kompetentsusnõuded on kehtestatud vastavas kutsestandardis. Kompetentsuse hindamise positiivse tulemusena väljastatakse kutsetunnistus.
- 1.3 Kutse andmisel järgitakse elukestva õppe põhimõtet - tunnustada inimeste oskusi ja teadmisi sõltumata nende omandamise ajast, kohast ja viisist ning tagada võrdsed võimalused kompetentsuse hindamisel ja tunnustamisel.
- 1.4 Kutse taotlemine ja tõendamine, sh taastõendamine, on taotlejale tasuline (vastavalt kutseaduse § 17 lõikele 2), tasu suuruse kalkuleerib kutse andja ja kinnitab Tehnika, Tootmise ja Töötlemise Kutsenõukogu (edaspidi kutsenõukogu).
- 1.5 Korra ja selle muudatused kinnitab kutsenõukogu ning need jõustuvad kutsenõukogu koosolekule järgneval kutse andmise väljakuulutamisel (v.a kutsekomisjoni koosseisu muudatused, mis jõustuvad kutsenõukogu otsuse tegemise hetkest).
- 1.6 Kutse andmise alane nõustaja ja haldusjärelvalve teostaja on Kutsekoda.

2 KUTSE TAOTLEMISE JA TAASTÕENDAMISE EELTINGIMUSED JA ESITATAVAD DOKUMENDID

2.1 Kutse taotlemise eeltingimused

3. taseme kutsete

Keevitaja, tase 3;

Käsikaarkeevitaja, tase 3 osakutse

Poolautomaatkeevitaja, tase 3 osakutse

Koostelukksepp, tase 3 osakutse

Konventsionaalsetel metallilõikepinkidel töötaja, tase 3;

Freesija, tase 3 osakutse

Treial, tase 3 osakutse

Lihvija, tase 3 osakutse

taotlemise eeltingimused: kutsealane ettevalmistus või erialane töökogemus.

4. taseme kutsete

APJ lehtmetsalli töötlemispinkide operaator, tase 4;

Lehtmetsalli APJ vesilõikepinkide operaator, tase 4 osakutse

Lehtmetsalli APJ gaasi- ja plasmalõikepinkide operaator, tase 4 osakutse

Lehtmetsalli APJ laserlõikepinkide operaator, tase 4 osakutse

Lehtmetsalli APJ lehetöötlemiskeskuste operaator, tase 4 osakutse

Lehtmetsalli APJ painutuspinkide operaator, tase 4 osakutse

Lehtmetsalli APJ plastse deformeermise seadmete operaator, tase 4 osakutse

Metallilõikepinkidel töötaja, tase 4;

Mehhatroonik, tase 4;

Keevitaja, tase 4;

Käsikaarkeevitaja, tase 4 osakutse

Poolautomaatkeevitaja, tase 4 osakutse

TIG keevitaja, tase 4 osakutse

Tööriistalukksepp, tase 4

Roboti operaator, tase 4

taotlemise eeltingimused: kutsealane ettevalmistus või erialane töökogemus

5. taseme kutsete

APJ lehtmetsalli töötlemispinkide operaator, tase 5;

Metallilõikepinkidel töötaja, tase 5;
Mehhatroonik-tehnik, tase 5;
Koostelukksepp, tase 5;
Tööriistalukksepp, tase 5
Robotitehnik, tase 5

taotlemise eeltingimused:

- 1) vähemalt keskhariduse omamine;
- 2) kutsealase koolituse läbimine (õppeasutuses, täiendkoolituskursustel) või erialane töökogemus.

1.7 Kutse taotlemiseks esitatavad dokumendid:

kutseõppeasutuse lõpetajate puhul esitab kool kutse taotlejate koondandmed õppekava läbimise kohta.

Töömaailma kutsete taotlemiseks esitatavad dokumendid:

3. taseme kutsete taotlemisel:

- 1) avaldus (kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis);
- 2) isikut tõendava dokumendi (pass, ID-kaart või juhiluba) koopia;
- 3) haridust tõendava dokumendi koopia;
- 4) erialast töökogemust tõendav tööalase tegevuse kirjeldus;
- 5) maksekorraldus või muu kinnitus kutse andmisega seotud kulude tasumise kohta.

4. tasemel kutsete taotlemisel:

- 1) avaldus (kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis);
- 2) isikut tõendava dokumendi (pass, ID-kaart või juhiluba) koopia;
- 3) haridust tõendava dokumendi koopia;
- 4) erialast töökogemust tõendav tööalase tegevuse kirjeldus;
- 5) maksekorraldus või muu kinnitus kutse andmisega seotud kulude tasumise kohta.

5. taseme kutsete taotlemisel:

- 1) avaldus (kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis);
- 2) isikut tõendava dokumendi (pass, ID-kaart või juhiluba) koopia;
- 3) keskharidust tõendava dokumendi koopia;
- 4) kutsealase koolituse läbimist tõendavate dokumentide koopiaid;
- 5) erialast töökogemust ja enesetäiendamist tõendav tööde mapp;
- 6) maksekorraldus või muu kinnitus kutse andmisega seotud kulude tasumise kohta.

2.3 Kutsete taastõendamise eeltingimused:

- 1) taotlejale eelnevalt väljastatud taastõendatava kutse või osakutse kutsetunnistus, mille kehtivusaja lõppemisest ei ole taastõendamise hetkeks möödunud rohkem kui 1 aasta;
- 2) erialane töökogemus;
- 3) erialane enesetäiendamine (täiendkoolituste läbimine vm).

2.4 Kutsete taastõendamiseks esitatavad dokumendid:

- 1) avaldus (kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis);
- 2) isikut tõendava dokumendi (pass, ID-kaart või juhiluba) koopia;
- 3) täiendkoolitust tõendavate dokumentide koopia(d);
- 4) kutsealase tegevuse kirjeldus;
- 5) maksekorraldus või muu kinnitus kutse andmisega seotud kulude tasumise kohta.

2.5 Kutsevõistlusel (NOOR MEISTER) maksimumpunktiarvestusest vähemalt 60% kogunud taotlejale võib kutsekomisjoni otsusega anda vastava taseme kutse.

2.6 Varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamine

Kutsekomisjon võib kutse andmise eeltingimustele vastavuse arvestamisel ja kompetentside hindamisel rakendada varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise (VÕTA) põhimõtteid. VÕTA korra olemasolul viidata selle asukohale kutse andja kodulehel.

2.7 Taotlemise dokumente menetletakse haldusmenetluse seaduse sätetele vastavalt, arvestades korrast tulenevaid täpsustavaid tingimusi.

3 TAOTLEJA KOMPETENTSUSE HINDAMINE

3.1 Kompetentside hindamise meetodid:

3. ja 4. taseme kutsete hindamisviisid on:

- 1) kirjalik teadmiste test;
- 2) praktiline proovitöö;
- 3) intervjuu, (vastavalt vajadusele).

5. taseme kutsete hindamisviisid on

- 1) kirjalik teadmiste test;
- 2) intervjuu;
- 3) praktiline proovitöö või taotleja eneseanalüüs tööde mapi alusel.

Kutse taastõendajate hindamisviisid on:

- 1) eneseanalüüs tööde mapi alusel;
- 2) intervjuu (vajadusel).

3.2 Kutseõppe lõpetamisel sooritatava kutseeksami vorm

Kutseõppe tasemeõppe lõpetamisel sooritatav kutseeksami läbiviimise vorm on:

kombineeritud eksam, mille puhul kutse taotleja tõendab teadmisi ja oskusi nii kirjalikult, suuliselt kui praktiliselt.

4 KUTSE ANDMISE VÄLJAKUULUTAMINE

4.1 KA kuulutab kutse andmise välja vähemalt 1 kord aastas.

4.2 KA loob oma kodulehel kataloogi „Kutse andmine“, kus avalikustab ajakohase teabe:

- 1) avalduste ja dokumentide vastuvõtu koha ja tähtajad ning esitamise viisid,
- 2) hindamiste toimumise ajad,
- 3) tasu suuruse kutse andmisega seotud kulude katteks,
- 4) muu kutse andmise korraldust ning tingimusi puudutava teave.

5 KUTSE ANDMISE OTSUSTAMINE JA KUTSETUNNISTUSE VÄLJASTAMINE

5.1 Kutsekomisjon teeb kutse andmise või mitteandmise otsuse hindamistulemuste põhjal iga taotleja kohta eraldi.

5.2 KA teatab otsusest taotlejale. Kutse mitteandmise otsust põhjendatakse kirjalikult.

5.3 Taotlejal on õigus esitada kaebus hindamisprotsessi ja -tulemuse kohta kutsekomisjonile.

5.4 Taotlejal on õigus vaidlustada kutsekomisjoni otsus kutset taotlevale isikule kutse andmise või andmata jätmise kohta haldusmenetluse seaduses sätestatud tingimustel ja korras vaide esitamisega kutse andjale või kaebusega halduskohtusse halduskohtumenetluse seaduse alusel.

5.5 Taotlejal on õigus kutsekomisjoni vaideotsus edasi kaevata halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tingimustel ja korras halduskohtusse.

5.6 Kutse andja sisestab kutse taotleja ees- ja perekonnanime ning isikukoodi, selle puudumisel sünniaja, kutsetunnistuse väljaandja, antud kutse ja kutsetaseme ning kehtivusaja alguse ja lõpu kutseregistrisse 10 tööpäeva jooksul, arvates kutseregistrisse kande tegemise aluseks oleva otsuse tegemisest. Trükitud kutsetunnistused väljastab kutse andjale Kutsekoda.

5.7 KA väljastab kutsetunnistuse 30 päeva jooksul pärast kutse andmise otsuse vastuvõtmist.

5.8 Kutse andjal on kutsekomisjoni ettepanekul õigus tunnistada kutsetunnistus kehtetuks, kui:

- 1) kutsetunnistus on saadud pettuse teel;
- 2) kutsetunnistus on välja antud võltsitud või valeandmeid sisaldava dokumendi alusel;
- 3) kutset omava isiku tegevus ei vasta kutsestandardiga sätestatud normidele.

5.9 Kutsetunnistuse kehtetuks tunnistamisel peab kutsekomisjon andma isikule võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamuse ja vastuväited. Kutsekomisjon võib kutsetunnistuse kehtetuks tunnistamisel tugineda kolmandate isikute (nt aukohus) seisukohtadele jne.

5.10 Kutsetunnistuse kehtetuks tunnistamisel kustutatakse see kutseregistrist ning KA teatab otsusest asjaomasele isikule tähtkirjaga ja avaldab sellekohase kuulutuse Ametlikes Teadaannetes (<http://www.ametlikudteadaanded.ee/>).

5.11 Kutsetunnistuse omanik võib taotleda kutsetunnistuse duplikaadi väljaandmist kutseregistri volitatud töötlejalt.

6 KUTSETUNNISTUSE KEHTIVUSAEG

Kutsetunnistuse kehtivusaja alguse otsustab kutsekomisjon.

3. taseme mehaanika ja metallitöökutsete kutsetunnistused on tähtajatud.

4. ja 5. taseme mehaanika ja metallitöökutsete kutsetunnistuste kehtivusaeg on 5 aastat.

Kutseõppeasutuse lõpetajate kutsetunnistused on tähtajatud.

7 KUTSEKOMISJON

7.1 Kutse andja moodustab kutse andmise erapooletuse tagamiseks kutsekomisjoni. Kutsekomisjoni volitused kehtivad kutse andja kutse andmise õiguse kehtivuse lõppemiseni. Kutsekomisjon töötab välja kutsekomisjoni töökorra. Kutsekomisjon lähtub oma töös kutseeadusest, kutse andmise korrast ja kutsekomisjoni töökorrast, kutsestandardist jm. kutse andja kehtestatud juhenditest. Kutsekomisjoni tööd korraldab kutse andja.

7.2 Kutsekomisjoni koosseis

Kutsekomisjoni koosseisu kuuluvad:

1) Tööandjad

Alvar Sass, Harju Elekter

Kristo Kaugija, Raasiku Elekter AS

Priit Lind, BLRT Masinatehas OÜ

Peeter Sekavin, Demek CNC

2) Töötajad/spetsialistid

Triin Ploompuu, Eesti Masinatööstuse Liit

Grigori Gersman, Eesti Spetsiaaltööriistatootjate Assotsiatsioon MTÜ

3) Koolitajad

Eduard Briendfeldt, Tallinna Tööstushariduskeskus

Enn Helemäe, Tallinna Lasnamäe Mehaanikakool

7.3 Nõuded kutsekomisjoni liikmetele

- 1) Kutsekomisjoni liige peab omama ülevaadet kutsesüsteemist.
- 2) Kutsekomisjoni liige peab omama ülevaadet mehaanika ja metallitöö (tootmise ja töötlemise) valdkonnast.
- 3) Kutsekomisjoni liige peab tegutsema erapooletult.

8 HINDAMISKOMISJON

8.1 Kutsekomisjon moodustab kutse taotleja kompetentsuse hindamiseks hindamiskomisjon(id). Hindamiskomisjon koosneb vähemalt kolmest liikmest.

Hindamiskomisjoni(de) liikmete kompetentsus peab kogumis vastama järgmistele nõuetele:

- 1) kutsealane kompetentsus,
- 2) kutsesüsteemialane kompetentsus,
- 3) hindamisalane kompetentsus,
- 4) töökeskkonna- ja tööohutuse alane kompetentsus.

8.2 Hindamiskomisjoni liikmed peavad olema sõltumatud ning vajalike erialaste teadmiste ja kogemustega.

9 KUTSE ANDMISE DOKUMENTEERIMINE JA DOKUMENTIDE SÄILITAMINE

Kutse andja dokumenteerib kutse andmisega seotud tegevuse Kutsekoja välja töötatud dokumendivormide järgi ja määratud ulatuses ning dokumente säilitatakse Kutsekoja kinnitatud arhiveerimiskorras sätestatud aja jooksul, kui õigusaktides ei ole tähtaegu sätestatud.